

DSM Pensioenkrant

April 2007

PDN
Pensioenfonds DSM Nederland

Pagina 2

Pensioenregeling DSM Nederland

Pagina 3/4

Overgang naar de nieuwe pensioenregeling (DSM NeoResins BV)

Pagina 5/6

Bijverzekeringsmogelijkheden, levensloopregeling, pensioencommunicatie, pensioenindexatie en backservice, pensioenpremie en pensioenreglement

Pensioenregeling DSM Nederland

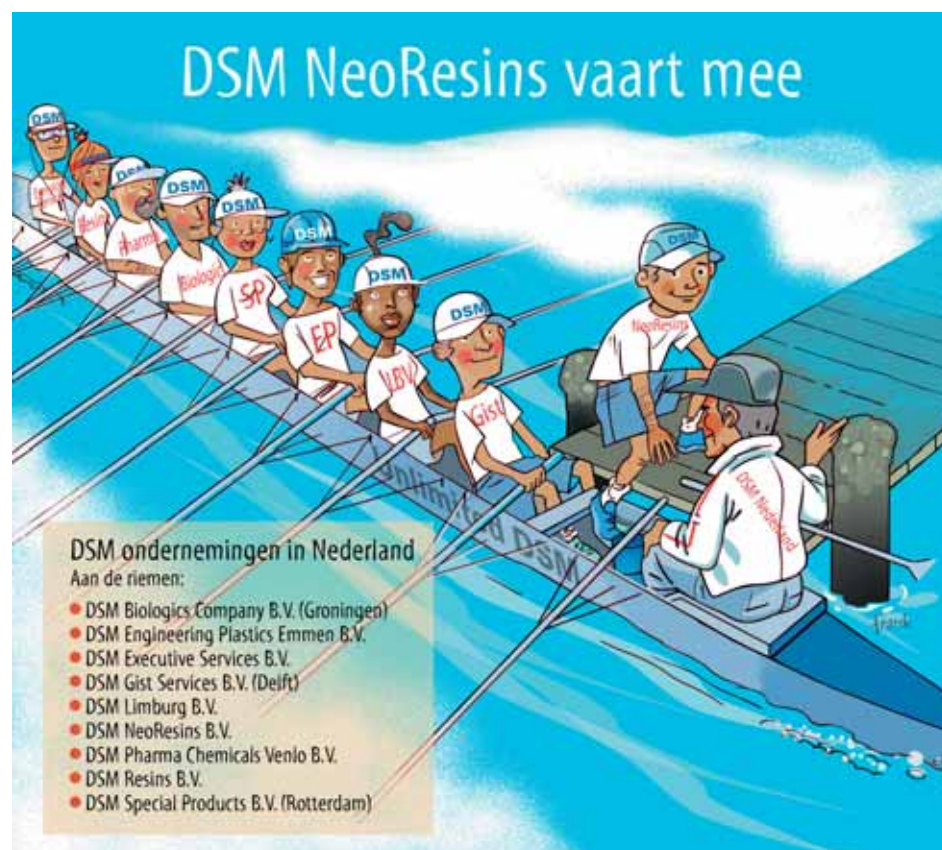
Met ingang van 1 januari 2007 ook bij DSM NeoResins (Waalwijk)

DSM NeoResins maakt sinds 1 februari 2005 deel uit van de DSM-organisatie. Tot en met 31 december 2006 werd de pensioenregeling voor het personeel van DSM NeoResins uitgevoerd door Stichting Pensioenfonds Avecia Nederland (SPAN). Deze was herverzekerd bij verzekeringsmaatschappij Zwitserleven.

Met ingang van 1 januari 2007 is de pensioenregeling door DSM NeoResins ondergebracht bij Pensioenfonds DSM Nederland (PDN). Dat betekent tevens dat per die datum de pensioenregeling is ingevoerd zoals deze voor de andere DSM-ondernemingen in Nederland geldt.

In de pensioenregeling wordt optimaal gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de pensioenwetgeving biedt. De in de regeling gehanteerde pensioenleeftijd is 65 jaar. Er zijn echter maatregelen getroffen en mogelijkheden geschapen om vervroegde uittreding voor 65 jaar mogelijk te maken.

De indexatie van pensioenen en pensioenaanspraken is in de regeling duidelijk omschreven. Dit om te voorkomen dat indexatie van pensioen en pensioenaanspraken als een vanzelfsprekendheid wordt gezien. De financiële middelen van het pensioenfonds moeten een indexatie namelijk toelaten. Op bladzijde 6 van deze krant wordt daar uitvoeriger op ingegaan.

Wat vindt u verder in deze pensioenkrant?

In deze pensioenkrant worden de nieuwe pensioenregeling en de daarmee samenhangende maatregelen uit de doeken gedaan. De krant is als volgt ingedeeld:

- Op pagina 2 vindt u informatie over de pensioenregeling zoals deze geldt voor alle DSM-ondernemingen in Nederland.
- Op de pagina's 3 en 4 van de krant zijn de pensioenmaatregelen **voor DSM NeoResins afzonderlijk** opgenomen.

- Op de pagina's 5 en 6 staat belangrijke informatie over onder andere pensioenindexatie, bijverzekeringsmogelijkheden, de levensloopregeling en de pensioencommunicatie die nog volgt.

De informatie op de pagina's 1 en 2 en 5 en 6 is dus van toepassing voor alle medewerkers van DSM-ondernemingen in Nederland en de informatie op pagina's 3 en 4 is specifiek voor DSM NeoResins. De overgangsregels van de verschillende DSM-ondernemingen zijn namelijk anders omdat de oude pensioenregelingen niet gelijk waren.

Pensioenregeling DSM Nederland

Ouderdomspensioen

Per jaar wordt 2% van het pensioen(jaar)loon, verminderd met € 11.872, aan ouderdomspensioen opgebouwd. Het bedrag van € 11.872 wordt de franchise genoemd. Over de franchise wordt geen pensioen opgebouwd omdat vanaf 65 jaar ook recht op AOW bestaat.

Een voorbeeld:

Pensioenopbouw per jaar bij een jaarsalaris van

€ 45.000:

Het pensioen(jaar)loon € 45.000

-/- de franchise € 11.872

Pensioenopbouw € 33.128 x 2% = € 663

N.B.: Omdat de overheid toestaat dat voor medewerkers die zijn geboren voor 1 januari 1950 de bestaande mogelijkheden voor vervroegde uittreding gehandhaafd blijven, geldt voor deze groep een ander franchisebedrag. Dit is terug te vinden op de volgende pagina van deze krant.

Nabestaandenpensioen

Per (dienst)jaar wordt 70% van het opgebouwde ouderdomspensioen opgebouwd als nabestaandenpensioen. Het nabestaandenpensioen geldt voor:

- huwelijkspartners;
- partners die bij de Burgerlijke Stand als zodanig geregistreerd zijn;
- partnerrelaties (geen bloed- en aanverwanten in rechte lijn) die notarieel zijn vastgelegd en zijn aangemeld bij het pensioenfonds.

Een voorbeeld:

Opbouw nabestaandenpensioen per jaar bij een

jaarsalaris van € 45.000:

70% van € 663 (zie voorbeeld hiervoor) = € 464.

Overlijden tijdens DSM-dienstverband

Als een DSM-medewerker vóór zijn 65e overlijdt, ontvangt de achterblijvende partner een pensioen van 70% van het ouderdomspensioen, dat de overledene tot zijn/haar 65-jarige leeftijd zou hebben opgebouwd. Totdat de nabestaande 65 jaar wordt, ontvangt hij/zij verder ook, aanvullend hierop, een tijdelijke toeslag én een aanvullend nabestaandenpensioen. De tijdelijke toeslag bedraagt 20% van het nabestaandenpensioen en wordt onder andere toegekend omdat er tot 65 jaar sprake is van hogere fiscale inhoudingen. Het aanvullend nabestaandenpensioen is afgeleid van het bedrag van de wettelijke nabestaandenuitkering (Anw-uitkering) en bedraagt momenteel € 12.939. Of er daarnaast recht op een Anw-uitkering bestaat is onder andere afhankelijk van de leeftijd, het hebben van kinderen jonger dan 18 jaar en het inkomen van de nabestaande. Op het aanvullend nabestaandenpensioen van het pensioenfonds vindt géén korting plaats wanneer ook een Anw-uitkering wordt ontvangen. Van een 'nabestaandenpensioenhiaat' is dus geen sprake.

Een voorbeeld:

Stel de deelnemer met een jaarsalaris van € 45.000 zou tot zijn 65e 35 dienstjaren kunnen bereiken.

Het nabestaandenpensioen is dan $35 \times € 464 =$

€ 16.240. Het tijdelijk nabestaandenpensioen is dan

20% van € 16.240 = 3.248. Tevens is er recht op

een aanvullend nabestaandenpensioen van € 12.939.

Bij overlijden van de deelnemer tijdens dienstverband

bedraagt het totale nabestaandenpensioen voor de

achterblijvende partner dan € 32.427 per jaar

(exclusief een eventuele Anw-uitkering), indien en

zolang de achterblijvende partner jonger dan 65 jaar

is.

Wezenpensioen

Als een DSM'er overlijdt, ontvangen zijn of haar kinderen, voorzover deze minderjarig of studierend zijn, een nabestaandenpensioen van 14% van het ouderdomspensioen. Voor een volle wees (beide ouders overleden) wordt dit percentage verdubbeld tot 28%. Ook hier geldt dat als de DSM'er komt te overlijden voor zijn of haar 65e, het wezenpensioen wordt berekend over het ouderdomspensioen dat hij of zij tot op 65-jarige leeftijd zou hebben opgebouwd.

Arbeidsongeschiktheids-pensioen

Op 1 januari 2006 is de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) in werking getreden. Dit is de opvolger van de WAO. De WIA geldt voor medewerkers die op of na 1 januari 2004 arbeidsongeschikt zijn geworden. Zijn deze medewerkers na twee jaar (104 weken exact) nog steeds niet arbeidsgeschikt, dan vallen zij onder de WIA.

Voor de bestaande WAO-gevallen bleven de lopende arbeidsongeschiktheidspensioenen ook na 1 januari 2006 doorlopen. Voor de WIA-gevallen gelden de op DSM Nederland niveau gemaakte afspraken over pensioenvoorzieningen bij arbeidsongeschiktheid. Bij gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid is er onder voorwaarden recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen en premievrije pensioendoorbouw.

Het loon dat uitgaat boven € 44.615 is niet via de WIA verzekerd. In de pensioenregeling is daarom een maatregel getroffen om ook het loon dat boven dit maximum uitgaat te verzekeren. Dat gebeurt in de vorm van arbeidsongeschiktheidspensioen. Het recht op deze uitkering geldt bij volledige (80-100%) arbeidsongeschiktheid volgens de WIA en in het geval het loon uitgaat boven € 44.615. Het recht ontstaat wanneer het lidmaatschap aan de pensioenregeling vanwege de arbeidongeschiktheid eindigt. Het jaarlijkse arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt 70% van het loon dat uitgaat boven € 44.615.

In genoemde situatie zal ook de opbouw van ouderdomspensioen tot de pensioendatum worden voortgezet. Dit gebeurt premievrij. De opbouw is afhankelijk van het arbeidsongeschiktheidspercentage van de deelnemer. In onderstaande tabel staan de percentages waarmee de pensioenopbouw wordt voortgezet.

Premievrije pensioendoorbouw bij arbeidsongeschiktheid	
Arbeidsongeschiktheidspercentage	Pensioenopbouw voortgezet voor
35% tot 45%	40%
45% tot 55%	50%
55% tot 65%	60%
65% tot 80%	75%
80% tot 100%	100%

Vervroegd uittreden

Wettelijk gezien is de officiële ingangsdatum voor pensioen 65 jaar. Niettemin is het mogelijk om vóór de 65-jarige leeftijd vervroegd uit te treden. Daarvoor kan worden ingezet:

Actuariële vervroeging

Een deel van het opgebouwde pensioen kan men laten uitkeren tussen 60 en 65 jaar. Actuariële vervroeging wordt dit in vaktermen genoemd. DSM wil deze vervroeging niet helemaal ten koste laten gaan van de pensioenaanspraken bij 65 jaar. Daarom is per 1 januari 2007 de franchise (zie onder 'Ouderdomspensioen') extra verlaagd tot € 11.872. Het deel ouderdoms- en nabestaandenpensioen dat door de extra franchiseverlaging wordt opgebouwd, is dus bedoeld voor de periode tussen 62 en 65 jaar.

Nabestaandenpensioen

Het opgebouwde nabestaandenpensioen kan (gedeeltelijk) worden uitgeruild tegen meer ouderdomspensioen. Dit kan dan voor actuariële vervroeging worden aangewend.

Overgang naar pensioenregeling DSM Nederland per 1 januari 2007 (DSM NeoResins BV)

Pensioenmaatregelen

Pensioenverandering vanaf 1-1-2007

Het ouderdomspensioen verandert:

- De middelloonregeling is gewijzigd in een eindloonregeling. Het pensioenopbouwpercentage is 2% gebleven.
- De franchisegrens is verlaagd van € 16.732 naar € 11.872. Dit betekent dat nu pensioen wordt opgebouwd over het deel van het jaarsalaris boven € 11.872.

Een middelloonregeling is een pensioenregeling waarin de hoogte van het (behaalbare) ouderdomspensioen is gebaseerd op de gemiddelde pensioengrondslag die tijdens het deelnemerschap aan de pensioenregeling heeft gegolden.

In een eindloonregeling echter hangt de hoogte van het (behaalbare) ouderdomspensioen af van het salaris dat de deelnemer direct voorafgaande aan de pensioendatum verdient.

Het extra opgebouwde pensioen ten gevolge van de overgang naar het eindloonsysteem en de franchiseverlaging kunnen medewerkers straks ook via actuariële vervroeging gebruiken om vervroegd uit te treden.

Actuariële vervroeging staat voor de wettelijke mogelijkheid, een deel van het (extra) opgebouwde pensioen te laten uitkeren tussen 60 en 65. Samen met andere, nog aan de orde komende, maatregelen maakt de franchiseverlaging uitreden voor 65 jaar mogelijk.

Voor medewerkers geboren vóór 1950

blijven de bestaande AOW- en premiecompensatieregeling van DSM NeoResins en de vroegpensioenregeling (vroegpensioen op 62 jaar), die onderdeel vormt van het pensioenreglement van SPAN, van kracht. In combinatie daarmee is bovendien afgesproken dat ook voor deze groep de nieuwe pensioenregeling gaat gelden. Voor deze medewerkers blijft echter de franchise van € 16.732 gehandhaafd. Dit omdat voor deze medewerkers de vroegpensioenregeling gewoon doorgaat.

Voorbeeld:

Ben is geboren in 1970 en verdient € 40.000 per jaar.

Hij bouwt vanaf 1-1-2007 2% pensioen op over het deel van zijn jaarsalaris boven € 11.872, dus over € 28.128. Ben bouwt dus per jaar 2% van € 28.128 = € 563 aan pensioen op.

In de oude situatie zou dat zijn geweest: 2% van (€ 40.000 - € 16.732) = € 465 per jaar. Hij bouwt in de nieuwe pensioenregeling dus € 98 per jaar méér pensioen op.

De pensioenverbetering als gevolg van een franchiseverlaging van € 16.732 naar € 11.872 is mede bedoeld om pensioen vóór 65 jaar mogelijk te maken. Dat kan straks door een deel van het (extra) ouderdomspensioen te gebruiken voor pensioen tussen 60 en 65 jaar.

Voorbeeld:

Joop is geboren in 1949 en verdient € 50.000 per jaar.

Hij bouwt vanaf 1-1-2007 2% pensioen op over het deel van zijn jaarsalaris boven € 16.732, dus over € 33.268. Zijn pensioenopbouw bedraagt per jaar dus 2% van € 33.268 = € 665.

Nabestaandenpensioen vanaf 1-1-2007

Het nabestaandenpensioen verandert:

- Het nabestaandenpensioen wordt afgeleid van het hogere ouderdomspensioen. Ook wordt hierbij rekening gehouden met het pensioen dat de overledene tot zijn/haar 65-jarige leeftijd zou hebben opgebouwd.
- Een (extra) tijdelijke toeslag op het nabestaandenpensioen. De tijdelijke toeslag (ofwel tijdelijk nabestaandenpensioen) is 20% van het nabestaandenpensioen. De toeslag wordt uitgekeerd totdat de achterblijvende partner 65 jaar wordt. Deze toeslag zal eveneens worden berekend over het nabestaandenpensioen dat vóór 2007 is opgebouwd.
- Een aanvullend nabestaandenpensioen, tot leeftijd 65 jaar partner, afgeleid van het bedrag van de wettelijke Anw-uitkering. Er vindt geen korting plaats wanneer daarnaast een feitelijke Anw-uitkering wordt ontvangen. Van een Anw-hiaat is dus geen sprake.

Hebt u geen partner of is uw partner financieel zelfstandig?

Dan kunt u ervoor kiezen om bij pensionering geheel of gedeeltelijk af te zien van een nabestaandenpensioen.

Het opgebouwde nabestaandenpensioen, of een deel hiervan, laat u dan ten goede komen aan een hoger ouderdomspensioen. Voor die ruil van het nabestaandenpensioen heeft u wel de toestemming van uw partner nodig, want uw partner krijgt dan geen uitkering na uw overlijden.

De inlevering van het (volledige) nabestaandenpensioen zal een stijging van het ouderdomspensioen van circa 20% opleveren.

Voorbeeld:

Farah is geboren in 1982 en treedt als nieuwe medewerkster op 1 januari 2007 in dienst bij DSM NeoResins.

Zij verdient € 45.000 per jaar en bouwt vanaf 1-1-2007 2% pensioen op over het deel van haar jaarsalaris boven € 11.872, dus over € 33.128. Farah bouwt dus per jaar 2% van € 33.128 = € 663 aan pensioen op. Per jaar bedraagt het opgebouwd nabestaandenpensioen dan 70% van € 663 = € 464.

Farah kan in totaal 40 dienstjaren bereiken. Mocht zij overlijden tijdens deelnemerschap (dienstverband) dan is de pensioenopbouw natuurlijk nog niet volledig. Toch ontvangt de partner van Farah dan een nabestaandenpensioen van 70% van het ouderdomspensioen dat Farah tot haar 65-jarige leeftijd zou hebben opgebouwd.

Zolang de achterblijvende partner jonger is dan 65 jaar bestaat daarnaast recht op een tijdelijke toeslag en aan aanvullend nabestaandenpensioen.

De totale uitkering bij overlijden ziet er dan als volgt uit:

*Nabestaandenpensioen (40 x € 464) € 18.560
Tijdelijk nabestaandenpensioen (20%) € 3.712
Aanvullend nabestaandenpensioen € 12.939*

Bij overlijden van Farah tijdens haar dienstverband bedraagt het totale nabestaandenpensioen voor de achterblijvende partner dan € 35.211 per jaar (exclusief een eventuele Anw-uitkering).

Groepsgewijze pensioenoverdracht en conversie op 1-1-2007

Het bij Pensioenfonds Avecia Nederland (SPAN) opgebouwde pensioen is per 1-1-2007 overgedragen naar Pensioenfonds DSM Nederland (PDN). Het pensioen is ingebracht in de nieuwe pensioenregeling (die in deze Pensioenkrant wordt toegelicht).

De pensioenaanspraken die zijn opgebouwd op grond van de oude pensioenregeling worden bij PDN omgezet in aanspraken op grond van uw nieuwe pensioenreglement (conversie). Over deze omzetting wordt u later dit jaar geïnformeerd.

Omzetting aanspraak op vroegpensioen in prepensioenkapitaal voor medewerkers geboren na 31-12-1949

Voor de medewerkers geboren na 31-12-1949 blijven de tot en met 31-12-2006 bij Pensioenfonds Avecia Nederland (SPAN) opgebouwde aanspraken op vroegpensioen behouden. (In deze regeling werden vroegpensioenaanspraken opgebouwd vanaf het bereiken van de 50-jarige leeftijd.)

Deze aanspraken zijn na de pensioenoverdracht naar Pensioenfonds DSM Nederland (PDN) echter wel omgezet in een prepensioenkapitaal. Dat kapitaal kan worden gebruikt voor aankoop van een vroegpensioen. Dit vroegpensioen kan naar eigen keuze ingaan tussen 60 en 65 jaar, dus voor ingang van het ouderdomspensioen op 65 jaar.

Over het prepensioenkapitaal heeft een rentebijbeschrijving plaats op basis van het totaal rendement van het Pensioenfonds DSM Nederland.

Indien nodig: extra pensioenaanspraak voor medewerkers geboren na 1949

De genoemde maatregelen om uitreden voor 65 jaar mogelijk te blijven maken, zullen niet in alle gevallen toereikend zijn. Vandaar dat voor iedere medewerker eenmalig zal worden berekend of dat wel of niet zo is. Zijn de pensioenmaatregelen, zoals deze op bladzijde 3 en 4 zijn genoemd, onvoldoende om dit ook in de toekomst mogelijk te maken, dan kan extra pensioenaanspraak worden toegekend.

Om deze extra pensioenaanspraak te kunnen realiseren, wordt gebruik gemaakt van de niet volledig benutte fiscale ruimte. Wanneer deze ruimte er is, worden jaarlijks extra pensioenaanspraken toegekend. Deze toekenning vindt plaats in maximaal 15 termijnen, maar moet uiterlijk bij het bereiken van de 60-jarige leeftijd gerealiseerd zijn.

Voor medewerkers die binnen 15 jaar de 60-jarige leeftijd bereiken, wordt het totale bedrag dus opgedeeld in minder termijnen.

Doordat deze pensioenaanspraak in de toekomst jaarlijks wordt toegekend, zal bij beëindiging van het deelnemerschap aan het pensioenfonds (bijvoorbeeld bij ontslag) vóór het bereiken van de 60-jarige leeftijd of vóór het verstrijken van de termijnen alleen recht bestaan op de tot dan toe opgebouwde extra pensioenaanspraak.

Pensioenpremie vanaf 1-1-2007

Medewerkers betalen aan pensioenpremie 6,5% van hun jaarinkomen voorzover uitgaande boven de franchise van € 11.872. Dit geldt ook voor de medewerkers die zijn geboren vóór 1950.

Voorbeeld:

Hans is geboren in 1962 en verdient € 40.000 per jaar. Hierover betaalt hij per jaar: 6,5% van € 40.000 minus € 11.872 = € 1.828.

Bijverzekeringsmogelijkheden, levensloopregeling en pensioencommunicatie

Bijverzekeringsmogelijkheden

Een onderdeel van de pensioenregeling van DSM zijn de bijverzekeringsmogelijkheden. Zij bieden de DSM-medewerkers de mogelijkheid om hun pensioenrechten op vrijwillige basis verder te verbeteren. Dit kan echter niet ongelimiteerd; de overheid heeft bepaald binnen welke (fiscale) ruimte dit mogelijk is. Op basis van de door de overheid toegestane (fiscale) ruimte zijn in de pensioenregeling bijverzekeringsmogelijkheden gecreëerd via VPS (Vrijwillig PensioenSparen). Voor de medewerkers van DSM NeoResins zal over 2007 de fiscale ruimte worden bepaald. Na een opgave hiervan kan in 2008 gestart worden met de deelname aan VPS. In 2008 volgt meer informatie hierover.

Levensloopregeling

DSM verleent haar medewerkers de mogelijkheid om deel te nemen aan de DSM-levensloopregeling. Deze biedt de mogelijkheid aan werknemers om een deel van hun salaris te sparen en te laten uitbetalen bij de opname van onbetaald verlof. Dit onbetaald verlof kan op verschillende momenten in het leven worden opgenomen, maar eventueel ook voorafgaand aan de periode van (vervroegde) pensionering. Tijdens de periode van onbetaald verlof blijft het dienstverband bestaan. Van vervroegde pensionering is in dat geval dus geen sprake. Levensloopregeling en (vervroegde) pensionering staan dus los van elkaar. De uitvoering van de levensloopregeling berust dan ook niet bij PDN. Centraal Beheer Achmea voert voor DSM de levensloopregeling uit.

Meer communicatie

Met de samenvatting in deze Pensioenkrant houdt de communicatie rondom uw pensioenregeling niet op. Een belangrijk communicatiemoment zal het verschijnen van het eerste PDN-pensioenoverzicht zijn. Iedere medewerker zal, als de omzetting (conversie) later dit jaar heeft plaatsgevonden, dit persoonlijke overzicht thuis ontvangen. Het overzicht geeft inzicht in de persoonlijke uitkomst van de omzetting (conversie) van de oude naar de nieuwe regeling. Voor of bij het verschijnen van de overzichten zal duidelijk uit de doeken worden gedaan hoe de inhoud gelezen moet worden en hoe de omzetting van de oude naar de nieuwe aanspraken heeft plaatsgevonden. Met het nieuwe overzicht is het mogelijk om de persoonlijke pensioensituatie te overzien. Zoals al eerder aangegeven wordt in 2008 teruggekomen op de mogelijkheden van VPS (Vrijwillig PensioenSparen).

We houden contact!

Pensioenindexatie, backservice en pensioenreglement

de ambitie is. Het pensioenfonds probeert haar financiële beleid zo te voeren dat indexatie en backservice mogelijk is en blijft. Op basis van de actuele financiële positie is de kans dat kan worden geïndexeerd en backservice kan worden toegekend ruim.

Pensioenreglement

Het pensioenreglement en de statuten van Pensioenfonds DSM Nederland kunt u vinden op de Internetsite van Pensioenfonds DSM Nederland (www.PDNpensioen.nl). Het reglement kan ook worden opgevraagd via de Service Desk van DPS (tel.: 045-5788100). DSM Pension Services (DPS) is de pensioenuitvoerder die namens PDN de pensioenregeling uitvoert.

Vragen ?

Hebt u vragen over onderwerpen uit deze pensioenkrant of over uw pensioen? Neem dan contact op met de medewerkers van de Service Desk van DPS (tel.: 045-5788100).

Voorwaardelijke indexatie en backservice

Het leven wordt steeds duurder. Dat betekent dat de koopkracht van ingegane pensioenen achteruitgaat wanneer ze niet worden aangepast. Deze aanpassing van de ingegane pensioenen noemt men indexatie.

Elk jaar wordt op basis van het nieuwe loon per 1 januari de pensioenopbouw over dat jaar bepaald. Op deze wijze worden zowel de individuele als de algemene loonsverhogingen automatisch opgenomen in de nieuwe jaaropbouw. Hierdoor is echter nog niets gebeurd met de in eerdere jaren opgebouwde pensioenaanspraken. Deze zijn nog gebaseerd op de oude inkomensituatie. Het aanpassen van deze eerder opgebouwde pensioenaanspraken van de actieve medewerkers noemt men backservice.

In de pensioenregeling zijn ten aanzien van de indexatie en de backservice regels opgenomen. Zo is bepaald dat in voorgaande jaren verworven pensioenaanspraken bij een individuele loonsverhoging worden verhoogd. Op die manier worden de in het verleden opgebouwde pensioenaanspraken aangepast aan het nieuwe, hogere loon.

In feite gebeurt hetzelfde met de algemene loonsverhogingen, zij het dat deze aanpassing voorwaardelijk is. Het bestuur van het pensioenfonds beslist jaarlijks op basis van de financiële positie in hoeverre de oude aanspraken in een bepaald jaar worden aangepast aan de algemene loonsverhoging bij DSM.

Deze voorwaardelijkheid geldt ook voor de indexatie van ingegane pensioenen. Ook hiervoor bepaalt het bestuur jaarlijks in hoeverre de pensioenen kunnen worden aangepast. Voor de indexatie van ingegane pensioenen is in eerste instantie de prijsontwikkeling de basis. De aanpassing mag echter de algemene loonontwikkeling bij DSM niet overschrijden.

Zowel de jaaropbouw, als de backservice voor de individuele loonsverhogingen worden gefinancierd uit de pensioenpremie die door werkgever en werknemers wordt betaald.

De indexatie van ingegane pensioenen en de backservice voor de algemene loonsverhogingen worden echter gefinancierd uit zogenaamde overrendementen. De premie van werkgever en werknemers bevat voor deze indexatie en backservice geen aparte opslag. Er is en wordt hiervoor ook geen geld gereserveerd (bestemmingsreserve gevormd). De indexatie en deze backservice zijn daarom voorwaardelijk en er is dus op dit punt geen sprake van een recht.

Het pensioenfonds heeft wel de ambitie om jaarlijks de ingegane pensioenen aan te passen aan de prijsontwikkeling en de pensioenaanspraken aan de loonontwikkeling. Of dit daadwerkelijk kan, hangt af van de financiële positie van het fonds. Van het risico van een minder goede financiële positie en daarmee de kans dat indexatie en backservice niet kan plaatsvinden, wordt een inschatting gemaakt. Dit gebeurt volgens de voorschriften van de landelijke toezichthouder aan de hand van een zogenaamde continuïteitsanalyse. Met dit rekeninstrument kan worden bepaald hoe groot de kans op realisatie van

Colofon

Deze Pensioenkrant wordt gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van Pensioenfonds DSM Nederland, DSM NeoResins en pensioenuitvoerder DSM Pension Services (DPS). De teksten in de Pensioenkrant zijn globaal en zo eenvoudig mogelijk geschreven. Hierdoor kunnen aan de teksten in deze krant geen rechten worden ontleend.